

Analýza výkonnosti srovnatelných správních obvodů obcí s rozšířenou působností v jednotlivých oblastech s využitím benchmarkingu

ORP Vimperk

Zpracovatel:
Odborný tým Projektů

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu
Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních
obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

Úvod

Benchmarking představuje jednu z klíčových aktivit projektu Podpory meziobecní spolupráce. Výsledky benchmarkingu přináší důležitá východiska pro tvorbu strategií území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) a měly by být zohledněny v debatách o dalším rozvoji území ve vztahu k vybraným veřejným službám v oblastech školství, odpadového hospodářství a sociálních služeb.

Využití benchmarkingu je **spojené s analýzou dat** reprezentujících posuzované SO ORP. Shromážděná data pro vybrané indikátory nenesou bez provedení analýzy žádnou informační hodnotu.

Základem analýzy je uspořádání dat do logických celků a do souvislostí s tou oblastí, kterou chceme za pomoci benchmarkingu řešit. Dalším předpokladem analýzy je porovnávat porovnatelná data (např. srovnatelné SO ORP). Cílem vyhodnocování dat je pak **určení rozdílů (mezer) mezi vlastní výkonností a výkonností ostatních SO ORP**. Způsob vyhodnocení těchto rozdílů je již v rukou posuzovatele (analytika) - hodnoty dat za naše a další srovnatelná SO ORP lze např. uspořádat do tabulky, znázornit prostřednictvím grafu, nebo v neposlední řadě využít statistického zpracování dat). Tedy podstatou je určení:

- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru nejlepší organizace,
- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru naše organizace,
- jaký je rozdíl mezi těmito hodnotami ukazatelů.

Vedle toho lze data porovnávat s průměrnou hodnotou daného ukazatele v kraji nebo několika srovnatelných SO ORP. Průměrná hodnota bývá nejčastěji vyjádřena aritmetickým průměrem nebo tzv. mediánem (prostřední hodnota uspořádané číselné řady).

1. Základní charakteristika správního obvodu a metodika analýzy

SO ORP Vimperk leží v Jihočeském kraji a tvoří 1 ze 17ti správních obvodů (dále jen SO) tohoto kraje, jehož stručná charakteristika je dána následujícími údaji:

- počtem 17 581 obyvatel, z nichž 7 644 žije v jádrovém městě, je 4. nejmenší;
- počtem 21 obcí 5. nejmenší;
- rozlohou 535 km² je zhruba středně velký.

Tabulka 1: Komparace vybraných SO ORP v Jihočeském kraji

Území SO ORP	Počet obcí	Počet obyvatel SO ORP	Počet obyvatel jádrové obce	Rozloha ORP v km ²
Vimperk	21	17 581	7 644	535
Blatná	26	13 833	6 709	279
Kaplice	15	19 592	7 219	485
Prachatice	44	33 449	11 219	840
Strakonice	69	45 154	22 961	574
Vodňany	17	11 670	6 942	179
Průměr za kraj	37	37 448	17 727	592

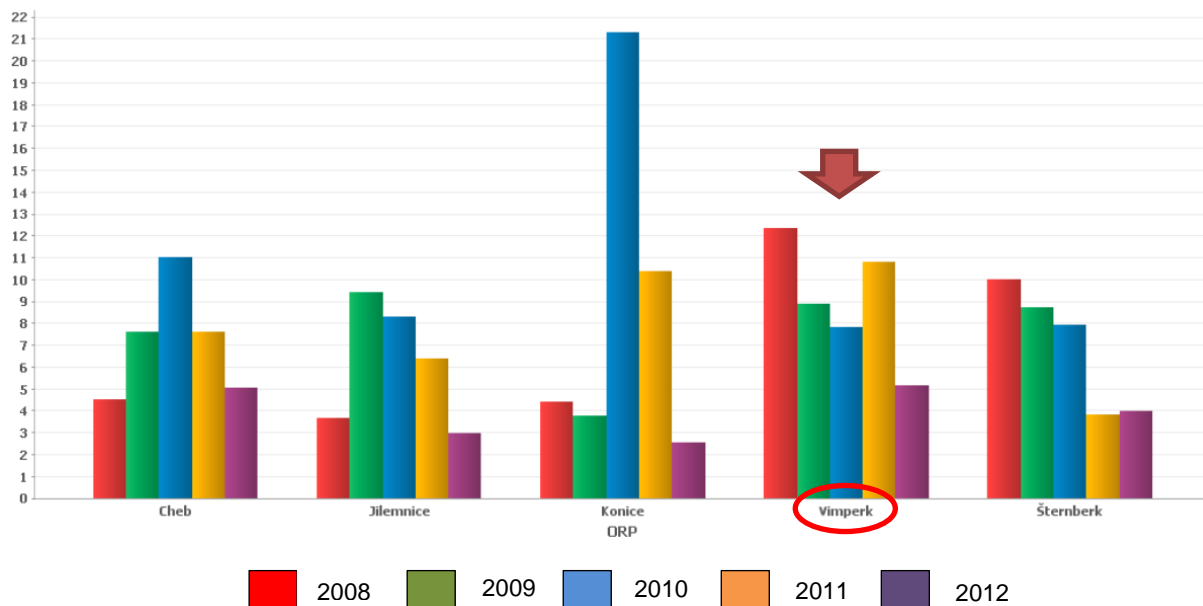
Pro benchmarkingové srovnání a formulování podstatných závěrů jsou důležité zejména hodnoty ukazatelů, které se výrazně odlišují od ostatních porovnávaných subjektů, tj. SO ORP. Proto bylo pro vzájemné srovnání použito více kritérií, aby byly zjištěny a vyzdviženy významné diference v relevantních oblastech. Benchmarkingové srovnání bylo tedy provedeno jednak v porovnání s ostatními SO ORP Jihočeského kraje a dále pak ve srovnání s podobně velkými SO (měřeno počtem obyvatel SO, počtem obcí SO a počtem obyvatel jádrového města):

- SO ORP s počtem obyvatel v intervalu 16.800 až 18.300 obyvatel (celkem 7 srovnatelných SO ORP: Aš, Holice, Nový Bydžov, Odry, Stříbro, Humpolec, Vizovice);
- SO ORP s počtem obcí ve správním obvodu 21 obcí (celkem 4 srovnatelné SO ORP: Cheb, Jilemnice, Konice, Šternberk);
- SO ORP s počtem obyvatel jádrové obce 7.400 až 7.900 (celkem 8 srovnatelných SO ORP: Broumov, Bílovec, Dačice, Frýdlant, Mikulov, Moravské Budějovice, Sedlčany, Stříbro).

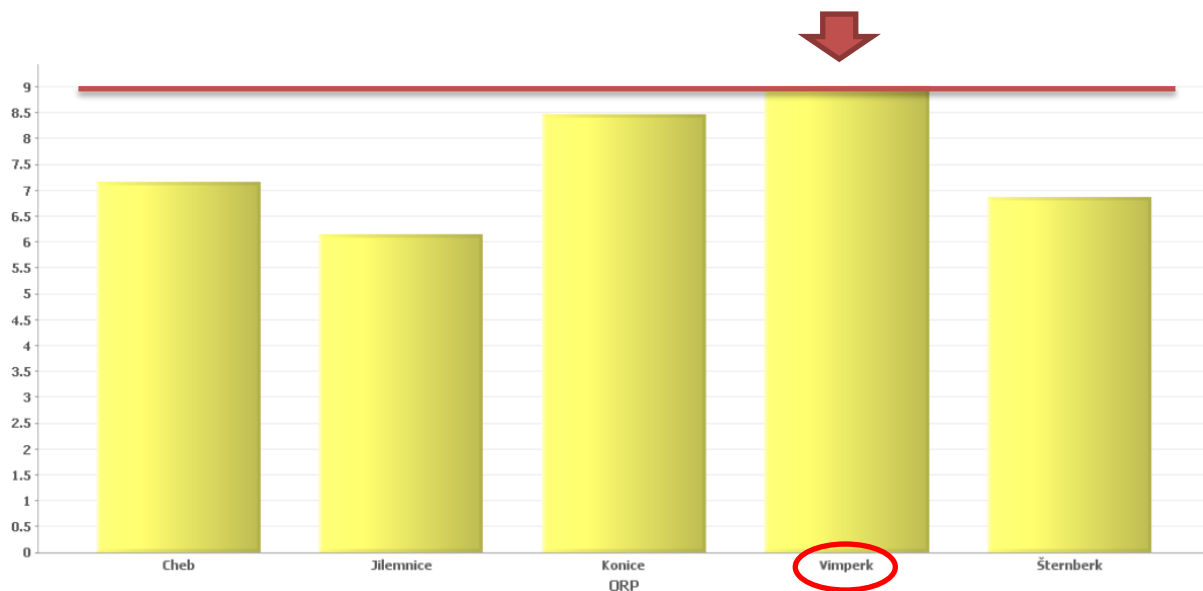
2. Ekonomická výkonnost

Mezi ekonomickými ukazateli je zajímavé se u SO ORP Vimperk blíže zaměřit na **úroveň kapitálových výdajů na obyvatele**, která byla sledována mezi lety 2008 –2012 u skupiny SO ORP s obdobným počtem obcí. Výše kapitálových výdajů, které odráží investiční akce obvodů, byly u vimperského obvodu mezi nejvyššími, zcela nejvyšší pak byly v letech 2008 a 2011-2. Jejich průměrná výše za dané období je 9 tis. Kč/obyv. a celkem se pohybovaly v rozpětí 5,2 až 12,3 tis. Kč/obyv. Viz obr. č. 1 a 2.

Obrázek 1: Kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obcí v SO ORP 21) na obyvatele v období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

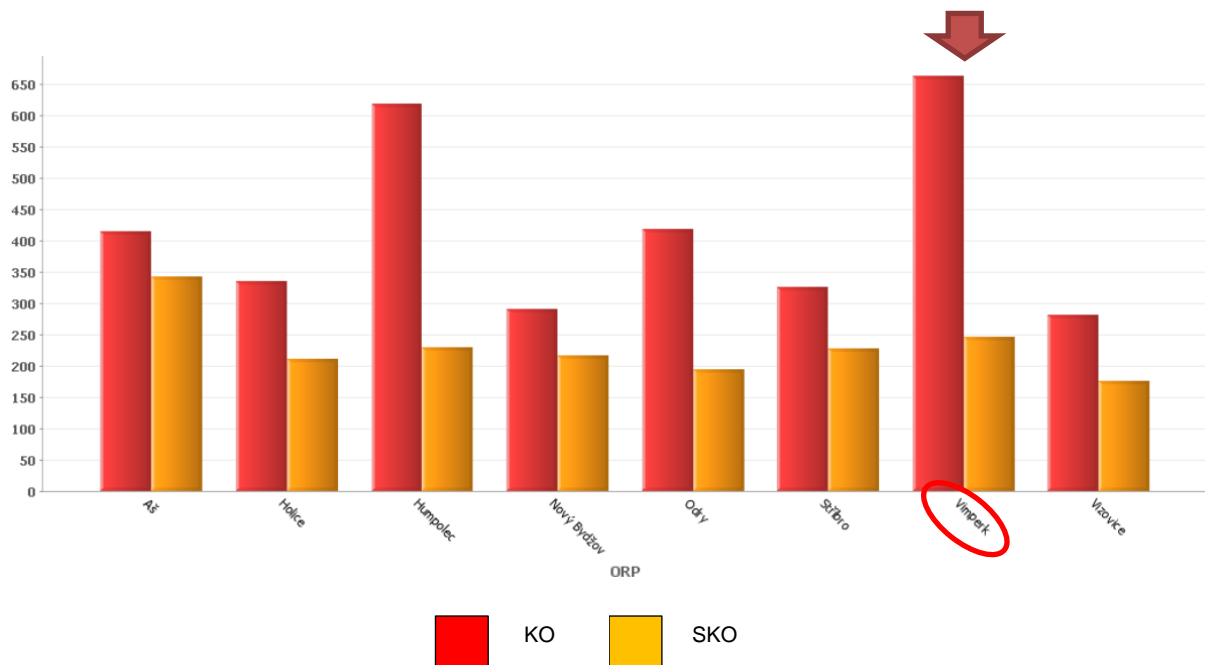
Obrázek 2: Průměrné kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obcí v SO ORP 21) na obyvatele v období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

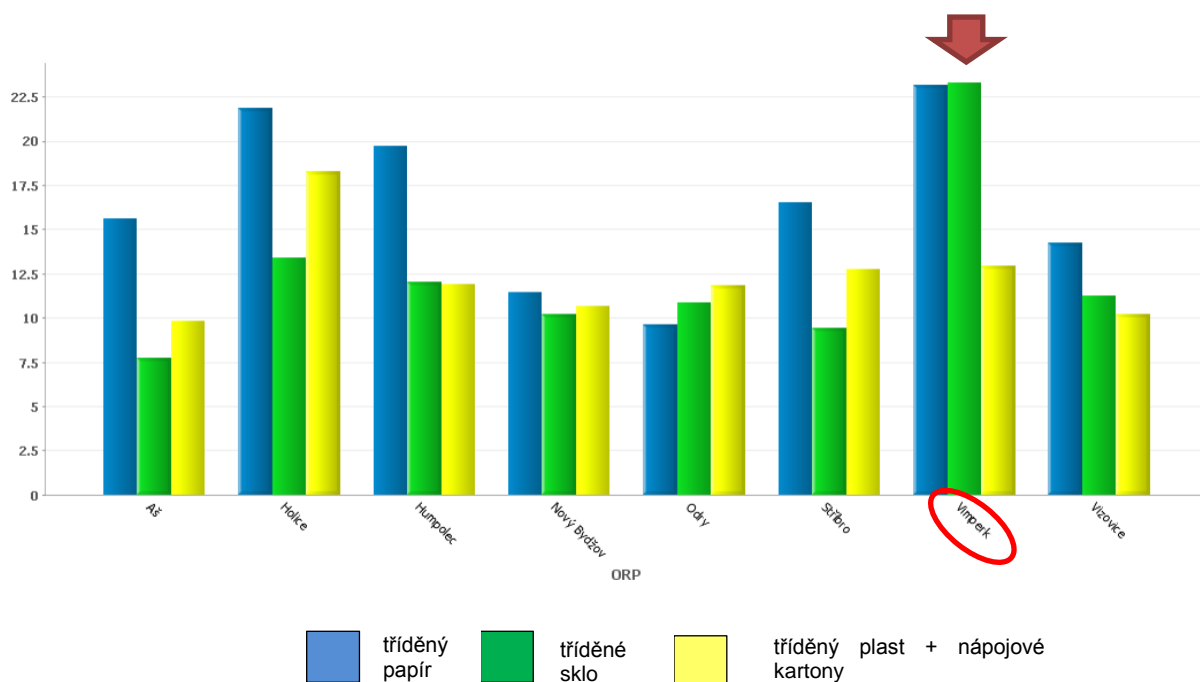
3. Odpadové hospodářství

V oblasti odpadového hospodářství je významné srovnání **celkové měrné produkce odpadů** s dalšími obvody ORP vybranými dle kritéria podobného počtu obyvatel. Produkce komunálního odpadu je u SO ORP Vimperk v uvedeném výběru největší (ca 662 t/1.000 obyv.), produkce směsného komunálního odpadu 2. největší (246 t/1.000 obyv.). Stejně tak vyniká vimperský obvod i v produkci tříděných položek. Konkrétně u tříděného papíru je to 23,1 t/1.000 obyv., u skla 23,3 t/1.000 obyv. a u plastu včetně nápojových kartonů 12,9 t/1.000 obyv. (v tomto případě 2. nejvyšší hodnota).

Obrázek 3: Měrná produkce KO a SKO vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 16.800 až 18.300; v t/1.000 obyv.)

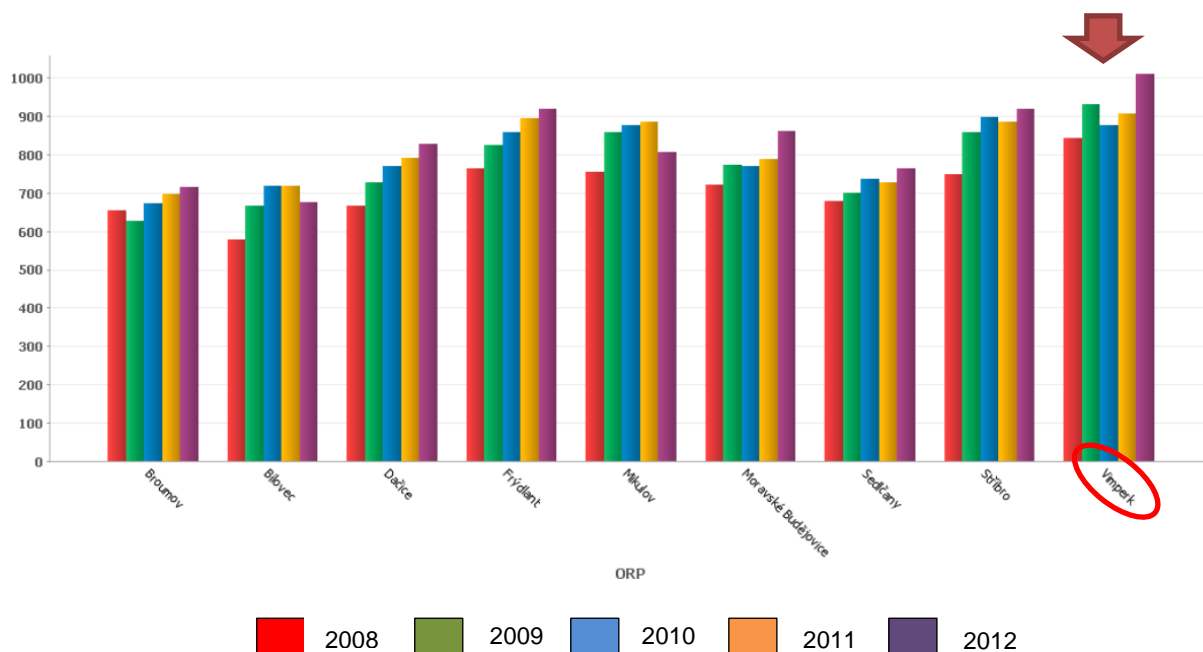

Obrázek 4: Měrná produkce tříděného papíru, tříděného skla, tříděného plastu + nápojových kartónů vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel v SO ORP 16.800 až 18.300; v t/1.000 obyv.)

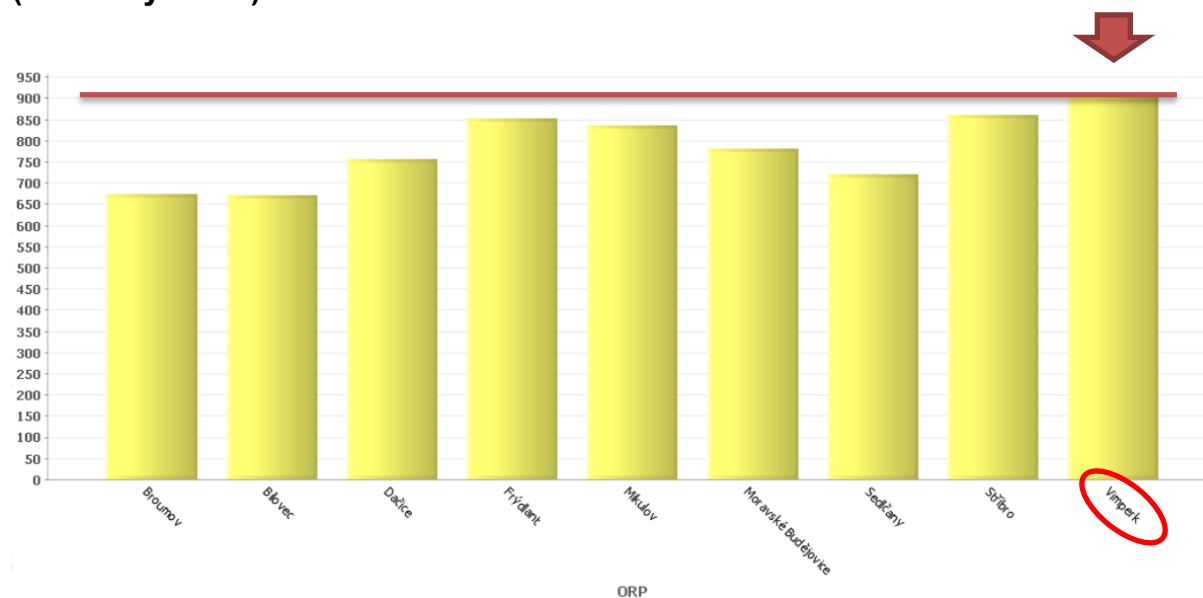

Dále je u problematiky odpadového hospodářství z hlediska benchmarkingu významné srovnání **celkových neinvestičních výdajů obcí na odpady**. Jedná se o tu položku rozpočtu, která se spotřebovává na běžné či provozní náklady obce spojené s odpadovým hospodářstvím. V tomto případě byly hodnoty dosažené vimperským obvodem ve sledované skupině vybraných SO ORP opět nejvyšší (kromě r. 2010). To dokládá i jejich průměrná úroveň, která vyniká nad ostatními výší 912 Kč/obyv./rok. Viz obrázky č. 5 a 6.

Obrázek 5: Celkové neinvestiční výdaje vybraných SO ORP (kritérium: velikost jádrové obce 7.400 až 7.900 obyv.) na odpady (v Kč/obyv./rok) v období 2008 – 2012

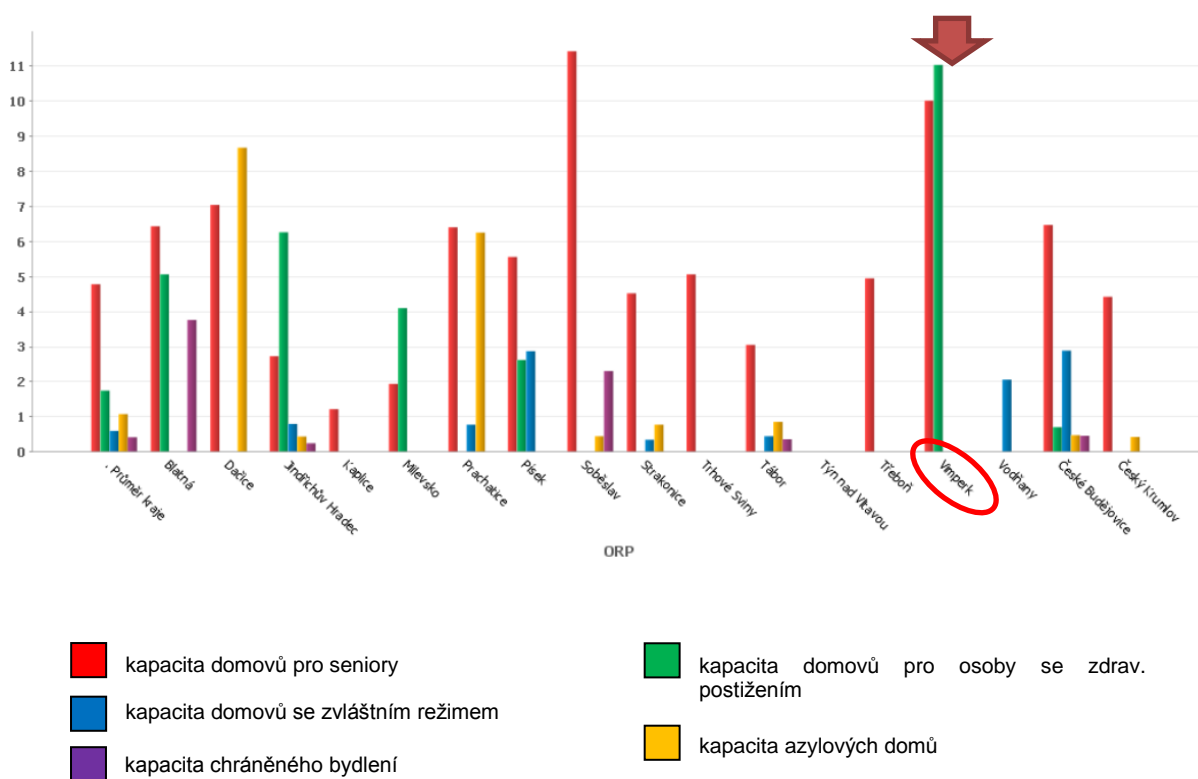
Obrázek 6: Průměrné celkové neinvestiční výdaje vybraných SO ORP (kritérium: velikost jádrové obce 7.400 až 7.900 obyv.) na odpady (v Kč/obyv./rok) v období 2008 – 2012

4. Sociální služby

Z pohledu sociálních služeb je vhodné vyzdvihnout srovnání **kapacity jednotlivých zařízení sociálních služeb** SO ORP Jihočeského kraje. SO ORP Vimperk vykazuje kapacitu jen u domovů pro seniory a u domovů pro osoby se zdravotním postižením, ty jsou ovšem v obou případech v krajském srovnání vysoké: 10,1 na 1.000/ obyv.; respektive 11 na 1.000/ obyv.

Obrázek 7: Kapacita v jednotlivých zařízeních sociálních služeb ve vybraných SO ORP (kritérium: SO ORP Jihočeského kraje) na 1.000 obyvatel

5. Závěrečné shrnutí

SO ORP Vimperk	
základní charakteristika	<p>v Jihočeském kraji je správní obvod ORP Vimperk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počtem obyvatel 4. nejmenší • počtem obcí 5. nejmenší • rozlohou zhruba středně velký
ekonomická výkonnost	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vysoké kapitálové výdaje na obyvatele
odpadové hospodářství	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vysoká měrná produkce KO a SKO • vysoká produkce tříděného papíru a skla • vysoké celkové neinvestiční výdaje na odpady
sociální služby	<p><i>v rámci benchmarkingu SO ORP</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vysoká kapacita domovů pro seniory a domovu pro osoby se zdravotním postižením

Použité zdroje: Ministerstvo financí ČR
Český statistický úřad